

Universitätsbibliothek Paderborn

**Saxonia || Et || Metropolis || Alberti Crantzii || Historici
Doctiss. Sacrae || Theologiæ & Iuris Canonici Doctoris |||
celeberrimi, ac Ecclesiæ Ham-||burgensis quondam
Decani**

Krantz, Albert

Coloniae, 1574

Capvt XXXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11453

ues nullis modo conditionibus assentiri, pro libertate pugnaturos. Initur mox conflictus: Vrgentur hostes, & ad egressum pugnantes contenderunt. Ibi duo ex Burghimistris, qui primi pugnabant, procubuerunt: Loca extant hodie insignia. Ex hostibus quoque multi perierunt: ceteri capti, & in vincula coniecti. Erant in eis multi ex oppido proscripti, aliquot latrocinij publicatis infames: Hos publico casos gladio, poenas dare iussert: Ceteri hostili more capti, dato ore, libertatem redemunt. Albertus deinde dux, cum copijs suis circunvolitans, arcem Pattenhusen expugnauit, quotidie viribus increscens. Magni autem res paulatim minorantur.

C A P V T   X X X I X .

Magnus autem dux, cum relictam fratri Ludo-
uici, nobili viro Ottoni de Scowenborg comiti
despondisset, oborta est inter eos ex quibusdam causis
gravis contiouersia: que in apertum bellum exiuit.
Mundum muliebrem, & fæmineam supellestilem di-
cta domina iubebat ad se ex ducatu in Scowenborg per-
duci: Non est passus Magnus, sed immisso equitibus,
omnia diripi iussit. Flebat illustris domina, affinis sui in-
se iniuriam: Consolabatur eam maritus Otto: Nibil, in-
quit, te conturbet: charior est mihi integritas tua omni-
bus corporis ornamentis: facile inuenies, quo pro digni-
tate foris orneris, moribus ornata & illustri sanguine.
Cumq; res ad expeditionem hostilem perueniret, ausus
comes cum copijs obuiam ire duci, occurrunt inuicem
fibi cum copijs in merica, vt ferunt, Luneburgensi: Con-
serunt manus. Varia aliquandiu fortuna pugnatum est.
Dux comitem requirit in agmine, iumentoque congrega-
ditur, deturbat equo comitem: Sequutus ipse in pedes,
vt capiat. Dimisso ergo iumento, hosti prostrato incum-
bit,

bit, vitam eius queritans. Superuenit nobilis ex auxiliarijs comitis: Is ducem, hosti toto corpore incumbentem, perfodit. Hic erat exitus Magni, quem ferunt iurasse, illa se nocte futurum in hostica terra. Quod vbi comitis retulere victori, ille ait: Non notabitur periurio affinis noster: ducamus eum in nostra: & inde remittamus suis ad sepulturā. Reliquit Magnus quatuor filios: actumq^z est inter duorum ducum communes amicos, vt Albertus dux Luneburgensis, accepta coniuge, quam reliquit Magnus, sui ducatus limites teneret, permisso Bruns-wicensi districtu filij Magni, iam priuignis suis, Friderico, Bernhardo, Henrico, Ottoni. Otto factus archie-piscopus Bremensis, fratribus terram permisit inter se partiendā. Cęso quidem Magno, iam videbatur Bruns-wicensis ducatus vacue factus. Ernestus igitur dux Gottingensis, cum Ottone filio, patruus Magni (quem Ottone Armipotentem dixerē) cepit arcem Wulffenbuttel, & omnem ditionem Bruns-wicensem: Id siue suo nomine, siue pupillarū tutorio, fecerint, non satis compertum est, nisi quod exitus declarauit, veri sit similius, hec illos tutorio nomine fecisse: alioquin difficile fuisse. Magni filios, quos ille, vt diximus, quatuor reliquit, ad paternam ditionem rediisse. Per quæ tempora in yrbe Bruns-wico, sauiente incondito vulgo, in primores perniciosus tumultus exoritur. Nam vulgus indignatione undecunquè concepta, concilium vrbis, patres ipsos inuidit: Vrbe quosdā ejiciunt: alios in tumulu opprimunt: nonnullos specie iustitiae publico gladio cädunt: Inter quos vnum ex proconsulibus, virū & etate & mole corporis grauem, cū vires inflectendis genibus non habet, in sua recubentem obtruncat sede. Hac patribus causam obijciunt, q̄ populum & vniuersam plebē exactio-nibus

nibus grauent, & maiori quam vlli principes imposito
onere dominantur: id q̄ literis ad vicinas & longinquas
vrbes perscripsēre: nouum concilium ex mechanicis vi-
ris erexēre: clamoribus, non consilio, rem omnem ege-
re. Cæteræ bene moratae vrbes, rem miserandam, & ipso
exemplō pernicioſam, putauere non impunitam relin-
quendam. Non sunt passæ, mercatores eius vrbis in em-
porijs diuersari: (Hoc vocant Hansa ejcere & prescri-
bere, cùm illis priuilegiorum vſu & communione inter-
dicitur) Sed qui intus mansere, contempſere eam ani-
maduersionem, quæ paucos attigit.

CAPVT XL.

Oppidum Aldenborg, in terra palustri situm ad Phrisiam, per ea tempora de Depholt comes, adiunctis nonnullis, in quibus erat decanus Bremensis, cum simultatem grauem gereret aduersus Conradum de Aldenborg comitem, noctū ingressus, cepit. Ingressi via non longinqua ab arce, ad Veterem, ut vocant, ciuitatem perueniunt. Erant qui per uigilantes ad ludum tota nocte sederent talorum. Hi primi, hostilem experti tumultum, ad nolam procurrunt, signum capti oppidi dantes. Sono exciti ciues per noctem insolito, cum hostes adesse sentirent, tecta domorum petunt: Ianuis obseratis, & coctilibus inde lapidibus proiectis, cogunt hostes ad exeundum quod cepere oppidum. Quingeni erant qui venere. Ciues concepta fidutia, sequuntur egredientes, & aperto iam campo manum cōserunt: inde alacriores, quod oppido eieciſſent, iam acie pugnant. Vincuntur a ciuibus hostes, cæduntur militares non pauci. Capitur decanus Bremensis, & ad Conradum comitem, cum aliquantis concipiuis, pertrahitur. Ille docuit, non hoc esse oppida capere, quod chorūm adire.

Quo

